Test Booklet Code & Serial No.

प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

Paper-II HOME SCIENCE

A						

Signature and Name of Invigilator	Seat No.	
1. (Signature)	(In figures as in	n Admit Card)
(Name)	Seat No.	
2. (Signature)	(In words)	
(Name)	OMR Sheet No.	
APR - 17224	(To be filled by	y the Candidate)
Time Allowed : 2 Hours]	[Maxim	um Marks: 200
Number of Pages in this Booklet : 28	Number of Questions in t	his Booklet : 100

Number of Pages in this Booklet: 28

Instructions for the Candidates

- 1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page
- 2. This paper consists of 100 objective type questions. Each question will carry two marks. All questions of Paper II will be compulsory.
- 3 At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as
  - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
  - (ii)Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
  - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.

Example: where (C) is the correct response.

- Your responses to the items are to be indicated in the OMR Sheet given inside the Booklet only. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully. 6.

5.

- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the 9. end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- 10. Use only Blue/Black Ball point pen.
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited. 11.
- 12. There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सचना

- परीक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पुष्ठावरील वरच्या कोप-यात लिहावा. 1. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत 100 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
- परीक्षा सरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनिटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य
  - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्वीकारू नये.
  - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकुण पृष्ठे (ii)तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रूटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नींद घ्यावी.
  - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नेंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शीवल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.

उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. 5. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- 6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- 7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमद केलेल्या ठिकाणाव्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे 9. परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा. 10.
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही. 11.
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

Home Science Paper II गृह विज्ञान

प्रश्नपत्रिका II

	te: This paper contains Hundred (10 carrying Two (2) marks. Attempt		~~-~~	
सूच	ना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण शंभर (100) बहुष गुण आहेतः सर्व प्रश्न सोडवाः		~~-~~	
1.	BHT stands for	1.	BHT चा अर्थ	
	(A) Butylated hydroxytoluene		(A) ब्युटीलेटेड हाइड्रोक्सीटोल्यूएन	
	(B) Butylated hydroxyterphthalate		(B) ब्युटीलेटेड हायड्रोक्सीटरफथॅलेट	
	(C) Binary hydroxytoluene		(C) बायनरी हायड्रोक्सीटोल्यून	
	(D) Butyl hydroxyterphthalate		(D) ब्युटाईल हायड्रोक्सीटरफथॅलेट	
2.	A compound responsible for the browning reactions in apple when it is cut and exposed to air:	2.	सफरचंद कापल्यावर आणि हवेच्या संपर्कात आल्यावर ब्राऊनिंग क्रियेसाठी सयुंग जबाबदार आहे.	
	(A) Melanin		(A) मेलॅनिन	
	(B) Orthoquinone		(B) ऑर्थोक्विनॉन	
	(C) DOPA		(C) DOPA	
	(D) Polyphenol oxidase		(D) पॉलीफिनॉल ऑक्सीडेज	
3.	SAM is required for reaction.	3.	क्रियांसाठी SAM आवश्यक	
	(A) Deamination		आहे. (A) डीआमायनेशन	
	(B) Oxidation		(B) ऑक्सीडेशन	
	(C) Decarboxylation		(C) डीकार्बोक्झीलेशन	
	(D) Methylation		(D) मिथायलेशन	

4.	Deficiency of essential fatty acid	4.	आवश्यक स्निग्धाम्लाच्या कमतरतेमुळे
	causes		होते.
	(A) Beriberi		(A) बेरीबेरी
	(B) Pellegra		(B) पेलेग्रा
	(C) Phrynoderma		(C) फ्रेनोडर्मा
	(D) Cheilosis		(D) चिलॉसीस
5.	Ascorbic acid is essential for:	5.	ॲस्कॉरबीक आम्ल साठी आवश्यक
	(A) Collagen synthesis		असते.
	(B) Cholesterol synthesis		(A) कोलेजन निर्मिती
	·		(B) कोलेस्ट्रॉल निर्मिती
	(C) DNA synthesis		(C) डी.एन.ए. निर्मिती
	(D) Purine synthesis		(D) प्युरीन निर्मिती
6.	Enzyme that maintain the	6.	लोहाचे होमिओस्टॅसिस सुरू ठेवणारे एन्झाइम
	homeostasis of iron is		आहे.
	(A) Iron chaperone		(A) आर्यन चॅपरॉन
	(B) Hepcidine		(B) हेपसिडिन
	(C) Ferroprotein		(C) फेरोप्रोटीन
	(D) Ferritin		(D) फेरीटीन
7.	Which of the following is an	7.	खालीलपैकी कोणते आंतरराष्ट्रीय अन्न मानक
	international food standards?		आहे ?
	(A) ISI standards		(A) ISI मानक
	(B) AGMARK standards		(B) AGMARK मानक
	(C) CODEX alimentarius		(C) CODEX alimentarius
	(D) PFA standards		(D) PFA मानक
8.	Pigment present in Beetroot	8.	बीटरूटमध्ये असलेले रंगद्रव्य
	belongs to		असते.
	(A) Flavonols		(A) फ्लेव्होनॉल
	(B) Flavones		(B) फ्लेवॉनस
	(C) Xanthones		(C) झॅन्थोन्स
	(D) Anthocyanins		(D) ॲन्थोसायनिन्स

9.	Vitamin which regulate blood	9.	रक्त गोठण्यासाठी क्रिया नियंत्रित
	clotting is		करते.
	(A) Vitamin-A		(A) जीवनसत्त्व-अ
	(B) Vitamin-C		(B) जीवनसत्त्व-क
	(C) Vitamin-K		(C) जीवनसत्त्व-के
	(D) Niacin		(D) नायसीन
10.	BMR is increased in all the following	10.	खालील सर्व परिस्थितीमधे वगळता
	condition except		BMR वाढतो.
	(A) Fever		(A) ताप
	(B) Pregnancy		(B) गरोदरपणा
	(C) Starvation		(C) उपासमार
	(D) Cold climate		(D) थंड तापमान
11.	Bile is produced by	11.	पित्ताची निर्मिती कडून होते.
	(A) Stomach		(A) पोट
	(B) Small intestine		(B) लहान आतडे
	(C) Liver		(C) यकृत
	(D) Pancreas		(D) स्वादुपिंड
12.	Refeeding syndrome causes	12.	रिफीडिंग सिंड्रोममुळे मधे
	dangerous fluctuations in:		धोकादायक चढउतार होतात.
	(A) Electrolytes		(A) इलेक्ट्रोलाइट्स
	(B) Liver enzymes		(B) यकृतातील एजांइम
	(C) Triglycerides		(C) ट्रायग्लिसराइडस्
	(D) Ketone bodies		(D) किटोन बॉडीज
13.	Buffet service is a type of	13.	बुफे सेवा ही एक प्रकारची आहे.
	(A) Table service		(A) टेबल सर्व्हिस
	(B) Waiter service		(B) वेटर सर्व्हिस
	(C) Self service		(C) सेल्फ सर्व्हिस
	(D) Single point service		(D) सिंगल पॉइंट सर्व्हिस
		l	

14.	The principal cation in extracellular	14.	बाह्यपेशी द्रवातील प्रमुख कॅटऑन
	fluid is		आहे.
	(A) Sodium		(A) सोडीयम
	(B) Chloride		(B) क्लोराईड
	(C) Potassium		(C) पॉटेशियम
	(D) Phosphorus		(D) फॉस्फोरस
15.	The largest component of energy	15.	ऊर्जा खर्चाचा सर्वात मोठा घटक म्हणजे
	expenditure is		
	(A) Basal metabolism		(A) मूलभूत चयापचय
	(B) Physical activity		(B) शारीरिक क्रिया
	(C) Thermic effect of food		(C) अन्नाचा थर्मिक प्रभाव
	(D) Body mass index		(D) बॉडी मास इंडेक्स
16.	Cretinism is caused by a deficiency	16.	क्रिटीनिझमच्या कमतरतेमुळे होतो.
	of		(A) लोह
	(A) Iron		(B) झिंक
	(B) Zinc		20 020
	(C) Iodine		(C) आयोडीन
	(D) Selenium		(D) सेलीनियम
17.	This is used to find out the dietary	17.	हॉस्टेल किंवा वृद्धाश्रमात राहणाऱ्या लोकांच्या
	pattern of people residing in hostels		अन्न आहाराची पद्धत शोधण्यासाठीचा
	or old age homes:		वापर केला जातो.
	(A) Food inventory method		(A) अन्न यादी पद्धत
	(B) Food diary		(B) अन्न डायरी
	(C) Diet history method		(C) आहार इतिहास पद्धती
	(D) 24-hour recall method		(D) 24-तास रिकॉल पद्धत

18.	enzyme plays an important	18.	चीज बनवण्यासाठी विकर महत्त्वाची
	role in production of cheese.		भूमिका बजावते.
	(A) Liapase		(A) लायपेज
	(B) Rennin		(B) रेनीन
	(C) Amylase		(C) अमायलेज
	(D) Invertase		(D) इनव्हरटेज
19.	The weave used in Turkish towel is:	19.	टर्किश टॉवेलसाठी वापरलेली वीण :
	(A) Bedford cord		(A) बेडफोर्ड कॉर्ड
	(B) Cut pile		(B) कापलेली पाईल
	(C) Uncut pile		(C) नकापलेली पाईल
	(D) Twill		(D) ट्विल
20.	Which of the following is a	20.	खालीलपैकी कोणते पुनर्निर्मित सेल्युलोज तंतू
	regenerated cellulosic fiber ?		आहे ?
	(A) Viscose Rayon		(A) व्हिस्कोज रेऑन
	(B) Acetate Rayon		(B) ॲसिटेट रेऑन
	(C) Acrylic		(C) ॲक्रिलीक
	(D) Polypropelene		(D) पॉलीप्रोपिलीन
21.	A weave having long floats and	21.	ही लांब तेरंगणारे ताणे आणि चमकदार दिसणारी
	lustrous appearance is		वीण आहे :
	weave.		(A) ट्विल
	(A) Twill		,
	(B) Plain		(B) साधा
	(C) Mock leno		(C) मॉकलिनो
	(D) Satin		(D) सॅटिन

- 22. An effective ecofriendly bleach for textile fabrics is :
  - (A) Sodium perborate
  - (B) Hydrogen peroxide
  - (C) Sodium hypochlorite
  - (D) Chlorine bleach
- 23. Dyeing of textiles at the fiber stage is:
  - (A) Piece dyeing
  - (B) Stock dyeing
  - (C) Top dyeing
  - (D) Cross dyeing
- 24. Which of the following is the traditional textile of Andhra Pradesh?
  - (A) Bagru
  - (B) Bagh
  - (C) Kantha
  - (D) Kalamkari
- 25. Standard conditions for testing textile materials are:
  - (A) 95% RH and 20°C
  - (B) 65% RH and 30°C
  - (C) 65% RH and 20°C
  - (D) 85% RH and 20°C

- 22. कापडासाठी पर्यावरणपूरक विरंजन :
  - (A) सोडीअम परबोरेट
  - (B) हायड्रोजन पॅरोक्साइड
  - (C) सोडीअम हायपोक्लोराइट
  - (D) क्लोरीन विरंजन
- 23. ही पद्धत तंतू रंगवण्याकरिता उपयोगात आणली जाते :
  - (A) पिस डाईंग
  - (B) स्टॉक डाईंग
  - (C) टॉप डाईंग
  - (D) क्रॉस डाईंग
- 24. खालीलपैकी कोणता आंध्रप्रदेशचा पारंपारिक कापड आहे ?
  - (A) बागरू
  - (B) **बा**ग
  - (C) कांथा
  - (D) कलमकारी
- 25. वस्त्राच्या चाचणीसाठी प्रमाणित मानक :
  - (A) 95% RH आणि 20°C
  - (B) 65% RH आणि 30°C
  - (C) 65% RH आणि 20°C
  - (D) 85% RH आणि 20°C

26.	Flax fibers are obtained from	26.	फ्लॅक्स तंतू फ्लॅक्स झाडाच्या पासून
	of flax plant.		प्राप्त होतात.
	(A) Seeds		(A) विया
	(B) Fruits		(B) फळ
	(C) Stem		(C) खोड
	(D) Leaves		(D) पाने
27.	Reusing a material to create a	27.	उच्च गुणवत्तेचे उत्पादन तयार करण्यासाठी
	product of higher quality is:		साहित्याचा पुनर्वापर करणे म्हणजे :
	(A) Renovating		(A) नूतनीकरण
	(B) Upcycling		(B) अपसायकलिंग
	(C) Repairing		(C) दुरुस्ती करणे
	(D) Trending		(D) ट्रेन्डींग
28.	The "Pressure foot" of a sewing	28.	शिलाई मशीनची दाब पट्टी कार्य
	machine has the following function:		करते.
	(A) Holds the fabric in place for		4)(().
	sewing		(A) शिवणकामासाठी कापड जागेवर ठेवते
	(B) Holds the needle in place		(B) सूई जागेवर ठेवते
	(C) Controls movement of spool		(C) धागांच्या रीळची हालचाली नियंत्रित करते
	thread		
	(D) Regulates stitch length		(D) शिलाई लांबी नियंत्रित करते
29.	Number of warp and weft yarns in	29.	एक चौरस इंचात असलेल्या उभ्या व आडव्या
	one inch square cloth		धाग्यांचा संख्या म्हणजे
	(A) Fabric weight		(A) कापडाचे वजन
	(B) Fibre count		(B) तंतूचे क्रमांक
	(C) Yarn count		(C) धाग्याचा क्रमांक
	(D) Fabric count		(D) कापडाचा क्रमांक

30.	In the context of clothing "Chinese"	30.	कपड्यांच्या संदर्भात ''चायनीज'' हा एक
	is a type of		चा प्रकार आहे.
	(A) Collar		(A) कॉलर
	(B) Sleeve		(B) बाही
	(C) Shirt		(C) शर्ट
	(D) Placket		(D) प्लॅकेट
31.	"Jigger" is used for	31.	'जिग्गर' साठी वापरले जाते.
	(A) Stock dyeing		(A) स्टॉक डाईंग
	(B) Beam dyeing		(B) बीम डाईंग
	(C) Piece dyeing		(C) पिस डाईंग
	(D) Solution dyeing		(D) सोल्यूशन डाईंग
32.	The ability of a textile material to	32.	दाब दिल्यांनंतर कापडाचे मूळ आकार परत
	regain its shape and volume after		मिळवण्याचे क्षमतेला असे
	being compressed is known as:		म्हणतात.
	(A) Elasticity		(A) तन्यता
	(B) Resiliency		(B) स्थितापकवता
	(C) Pliability		(C) लवचिकता
	(D) Cohesiveness		(D) संलग्नता
33.	Dry cleaning requires the use of	33.	शुष्क धुलाईमध्ये तेल व मातीचे डाग
	to dissolve oily soils and		विरघळण्यासाठीचा वापर करतात.
	stains from fabrics.		(A) डिटर्जंट
	(A) Detergents		(B) विरंजक घटक
	(B) Bleaching agents		
	(C) Organic solvents		(C) सेंद्रीय सॉलव्हेंट्स
	(D) Soaps		(D) साबण

- 34. Fabrics used for active sports wear should have the following property:
  - (A) Lustre
  - (B) Waterproof
  - (C) Mildew resistance
  - (D) Absorbency
- 35. 'Leg-O-Mutton" is a type of:
  - (A) Sleeve
  - (B) Collar
  - (C) Cuff
  - (D) Skirt
- 36. A fabric used for conveyer belts should have excellent:
  - (A) Abrasion resistance
  - (B) Breaking strength
  - (C) Air permeability
  - (D) Thermal property
- 37. In the context of building construction in India, what does NBC stand for ?
  - (A) National Building Consortium
  - (B) National Building Code
  - (C) New Building Construction
  - (D) Nationwide Building
    Compliance

- 34. खेळाडूंच्या कपड्यात .....गुणधर्म असणे आवश्यक आहे.
  - (A) चमकदारपणा
  - (B) जलरोधक
  - (C) बुरशी रोधक
  - (D) शोषकता
- 35. 'लेग-ओ-मटन' हे ..... चा प्रकार आहे.
  - (A) बाही
  - (B) कॉलर
  - (C) कफ
  - (D) स्कर्ट
- कन्व्हेअर बेल्टसाठी वापरल्या जाणाऱ्या कापडामध्ये उत्कृष्ट """ असणे आवश्यक आहे.
  - (A) घर्षण प्रतिकार शक्ती
  - (B) ब्रेकिंग स्ट्रेंथ
  - (C) हवा पारगम्यता
  - (D) औष्णिक गुणधर्म
- 37. भारतातील इमारत बांधकामाच्या संदर्भात, एन.बी.सी.चा अर्थ काय आहे ?
  - (A) नॅशनल बिल्डिंग कन्सोर्टियम
  - (B) नॅशनल बिल्डिंग कोड
  - (C) न्यू बिल्डिंग कन्सट्रक्शन
  - (D) नेशनवाईड बिल्डिंग कप्लायन्स

- 38. The purpose of an energy audit in the context of energy management is to:
  - (A) Increase energy consumption
  - (B) Identify energy-efficient technologies
  - (C) Promote non-sustainable energy sources
  - (D) Assess and analysis energy use
- 39. What does the acronym HVAC stand for in housing?
  - (A) High Voltage Alternating
    Current
  - (B) Hydraulic Valve Assembly Control
  - (C) High Volume Architectural Construction
  - (D) Heating, Ventilation and Air Conditioning
- 40. Which factor is not typically considered in the functional design of a workplace?
  - (A) Ergonomics
  - (B) Colour Scheme
  - (C) Workflow Optimization
  - (D) Space Utilization

- 38. ऊर्जा व्यवस्थापनाच्या संदर्भात ऊर्जा ऑडिटचा उद्देश ..... आहे.
  - (A) ऊर्जेचा वापर वाढवणे
  - (B) ऊर्जा-कार्यक्षेत्र तंत्रज्ञान ओळखणे
  - (C) न-टिकणारे ऊर्जा स्रोतानां बढती देणे
  - (D) ऊर्जेच्या वापराचे मूल्यांकन आणि विश्लेषण करणे
- 39. गृहनिर्माण मधे HVAC कश्याचे संक्षिप्त रूप आहे ?
  - (A) हाय व्होल्टेज अल्टरनेटिंग करंट
  - (B) हायड्रोलिक वाल्व असेंब्ली कंट्रोल
  - (C) हाय व्हॉल्यूम आर्किटेक्चरल कन्स्ट्रक्शन
  - (D) हीटिंग, व्हेन्टीलेशन ॲन्ड एअर कंडीशनिंग
- 40. कामाच्या ठिकाणी कार्यात्मक रचना करतांना कोणता घटक सामान्यत: विचारात घेतला जात नाही ?
  - (A) अर्गोनॉमिक
  - (B) रंग योजना
  - (C) कार्यप्रवाहाचे सर्वोत्तमीकरण
  - (D) जागा वापर

- 41. The primary characteristics of direct supervision:
  - (A) Feedback sessions
  - (B) Close and continuous monitoring
  - (C) Remote oversight
  - (D) Interaction between supervisor and employee
- 42. What is the role of 3R's in resource conservation?
  - (A) Increase resource consumption
  - (B) Minimize waste generation
  - (C) Accelerate resource depletion
  - (D) Promote excessive resource extraction
- 43. One kind of fabric-based window covering that can be pleated or collected to regulate light and privacy:
  - (A) Blinds
  - (B) Shutters
  - (C) Curtains
  - (D) Cornices
- 44. Which approach to demand forecasting is commonly used in manpower planning in India?
  - (A) Trend analysis
  - (B) Delphi method
  - (C) Markov analysis
  - (D) Random sampling

- 41. थेट देखरेखीचे प्राथिमक वैशिष्ट ..... हे आहे.
  - (A) अभिप्राय सत्रे
  - (B) जवळ व सतत देखरेख
  - (C) दुरस्थ निरीक्षण
  - (D) पर्यवेक्षक आणि कर्मचारी संवाद
- 42. संसाधन संवर्धनात 3R' ची भूमिका काय असते ?
  - (A) संसाधनाचा वापर वाढवणे
  - (B) कमीत कमी कचरा निर्मिती
  - (C) संसाधने घटण्यासाठी गती देणे
  - (D) अत्याधिक संसाधन काढण्यास प्रोत्साहन
- 43. खिडकी झाकण्याचा एक प्रकार जो सामान्यत: कापडापासून बनलेला असतो प्रकाश व गोपनीयतेसाठी एकत्रित किंवा प्लीटेड करता येतो याला म्हणतात ......
  - (A) पट्ट्या
  - (B) शटर
  - (C) पडदे
  - (D) कॉर्निसेस
- 44. मागणीच्या अंदाजासाठी कोणता दृष्टिकोन सामान्यता: भारतातील मनुष्यबळ नियोजनात वापरला जातो ?
  - (A) ट्रेंड विश्लेषण
  - (B) डेल्फी पद्धत
  - (C) मार्कोव्ह विश्लेषण
  - (D) यादृच्छिक नमुना

- 45. Major cultural barrier to entrepreneurship in some societies :
  - (A) Emphasis on individual achievement
  - (B) High tolerance for risk
  - (C) Acceptance of failure
  - (D) Stigma associated with failure
- 46. In India National Energy Conservation Day is celebrated on ..... every year.
  - (A) 14th April
  - (B) 14th June
  - (C) 14th December
  - (D) 14th May
- 47. Except this all comes under classification of efforts used in home making activities:
  - (A) Mental efforts
  - (B) Pedal efforts
  - (C) Restless efforts
  - (D) Forsal efforts
- 48. Which element of art refers to the use of single colour scheme based on three colours evenly spaced on the colour wheel?
  - (A) Monochromatic
  - (B) Analogous
  - (C) Triadic
  - (D) Complementary

- 45. काही समाजामधे, उद्योजकतेतील प्रमुख सांस्कृतिक अडथळा ..... हे आहे.
  - (A) वैयक्तिक कामगिरीवर भर
  - (B) जोखीमसाठी उच्च सहनशीलता
  - (C) अपयशाचा स्वीकार
  - (D) अपयशाशी संबंधित कलंक
- 46. भारतामधे राष्ट्रीय ऊर्जा संवर्धन दिन दरवर्षी ..... ला साजरा केला जातो.
  - (A) 14 एप्रिल
  - (B) 14 जून
  - (C) 14 डिसेंबर
  - (D) 14 中
- 47. "" शिवाय बाकी सर्व गृहकार्यातील प्रयासाचे प्रकार आहेत.
  - (A) मानसिक प्रयास
  - (B) पदप्रयास
  - (C) अस्वस्थ प्रयास
  - (D) विशिर्षांग प्रयास
- 48. रंगचक्रावर समान अंतरावर असलेल्या तीन रंगावर आधारित एकरंगीय योजना कलेचा कोणता घटक दर्शविते ?
  - (A) एकरंगीय
  - (B) ॲनालॉगस
  - (C) ट्रायडिक
  - (D) पूरक

- 49. In consumer protection term "Unfair trade' refers to ......
  - (A) Dishonest or deceptive trade practices
  - (B) Ethical business conduct
  - (C) Legal advertisement
  - (D) Competitive pricing
- 50. A key characteristic of successful entrepreneurs is ......
  - (A) Resistance to change
  - (B) Risk aversion
  - (C) Procrastination
  - (D) Risk taking propensity
- 51. What is the primary purpose of conducting user research in the product design process?
  - (A) To increase production efficiency
  - (B) To validate assumptions and gather insights
  - (C) To reduce marketing expenses
  - (D) To speed up the development timeline
- 52. Which element of art is concerned with the arrangement of visual elements to create stability in an artwork?
  - (A) Contrast
  - (B) Balance
  - (C) Movement
  - (D) Emphasis

- 49. ग्राहक संरक्षणामधे आयोग्य व्यापार' म्हणजे
  - (A) अप्रमाणिक किंवा भ्रामक व्यापार पद्धती
  - (B) नैतिक व्यवसाय आचरण
  - (C) कायदेशीर जाहिरात
  - (D) स्पर्धात्मक किंमत
- 50. यशस्वी उद्योजकांचे महत्त्वाचे वैशिष्ट्य म्हणजे :
  - (A) बदलासाठी प्रतिकार
  - (B) धोक्याचा तिटकारा
  - (C) चालढकल
  - (D) धोका घेण्याची प्रवृत्ती
- 51. उत्पादन डिझाइन प्रक्रियेत वापरकर्त्यावर संशोधन आयोजित करण्याचा प्राथमिक उद्देश्य काय ?
  - (A) उत्पादनाची कार्यक्षमता वाढवणे
  - (B) गृहीतके प्रमाणित करणे आणि अंतर्दृष्टी जमा करणे
  - (C) विपणन खर्च कमी करणे
  - (D) विकासाची गती वाढवणे
- 52. कलेचा कोणता घटक कलाकृतीमधे स्थिरता निर्माण करण्यासाठी दृश्य घटकांची व्यवस्था करतो ?
  - (A) विरोधाभास
  - (B) संतुलन
  - (C) गती
  - (D) प्रभाव

- 53. What is the primary function of an "Ottoman" in furnishing?
  - (A) Lighting
  - (B) Transport
  - (C) Storage
  - (D) Seating arrangement
- 54. In India, Consumer Protection Act was implemented on :
  - (A) 24th December, 1986
  - (B) 17th June, 1982
  - (C) 24th December, 1984
  - (D) 17th May, 1982
- 55. Family environments affect siblings differently, which is known as ....
  - (A) Shared environmental influences
  - (B) Non-shared environmental influences
  - (C) Family environmental influences
  - (D) Filial influences
- 56. According to which theory, humans are driven by inborn instincts of which they are largely unconscious?
  - (A) Psychoanalytical theory
  - (B) Psychosocial theory
  - (C) Cognitive development theory
  - (D) Learning theory

- 53. 'ऑटोमन'चे फर्निशिंगमधे प्राथमिक काम
  - (A) प्रकाशयोजना
  - (B) वाहतूक
  - (C) साठवणूक
  - (D) आसन व्यवस्था
- 54. भारतामधे ग्राहक संरक्षण कायदा ..... ला अंमलात आणला.
  - (A) 24 डिसेंबर, 1986
  - (B) 17 जुन, 1982
  - (C) 24 डिसेंबर, 1984
  - (D) 17 中, 1982
- 55. कौटुंबिक वातावरणाचा भांवडावर वेगळ्याप्रकारे परिणाम होतो ज्याला ..... म्हणून ओळखले जाते.
  - (A) सामायिक पर्यावरणीय प्रभाव
  - (B) गैरसामायिक पर्यावरणीय प्रभाव
  - (C) कौटुंबिक वातावरणाचा प्रभाव
  - (D) फिलियल प्रभाव
- 56. कोणत्या सिद्धांतानुसार, मनुष्य जन्मजात अंत:प्रेरणेने चालविला जातो ज्याचे ते मुख्यत: बेशुद्ध असतात ?
  - (A) मनोविश्लेषणात्मक सिद्धांत
  - (B) मनोसामाजिक सिद्धांत
  - (C) संज्ञानात्मक विकास सिद्धांत
  - (D) शिक्षण सिद्धांत

57. An Indian Philosopher who proposed Naturalistic Philosophy of education is: (A) Gandhiji (B) Tarabai Modak (C) Rabindranath Tagore (D) Gijubhai Badheka 58. Adolescence is a ..... between childhood and adulthood that takes place in a particular cultural environment. (A) Critical period (B) Stagnation period (C) Developmental period (D) Transitional period 59. ..... during the birth process 59. leads to cerebral palsy. (A) Anoxia (B) Anorexia (C) Teratogens (D) Maternal anxiety 60. The ..... has laid down the rights of the child for all-round development of children. (A) WHO (B) U.N. Declaration (C) UNICEF (D) Ministry of Women and Child

Development

- 57. भारतीय तत्त्वज्ञानी ज्यांनी शिक्षणाचे नैसर्गिक तत्त्वज्ञान मांडले :
  - (A) गांधीजी
  - (B) ताराबाई मोडक
  - (C) रवीन्द्रनाथ टागोर
  - (D) गिजुबाई बडेखा
- 58. पौगंडावस्था म्हणजे बालपण आणि प्रौढत्व यातील ...... हे विशिष्ट सांस्कृतिक वातावरणात घडते.
  - (A) गंभीर कालावधी
  - (B) स्थिरता कालावधी
  - (C) विकास कालावधी
  - (D) संक्रमणकालीन कालावधी
- 59. जन्म प्रक्रियेदरम्यान सेरेब्रल पालसी होतो.
  - (A) ॲनोक्सिया
  - (B) एनोरेक्सिया
  - (C) टेराटोजेन्स
  - (D) मातृ चिंता
- 60. मुलांच्या सर्वांगीण विकासासाठी ..... ने बालकांचे हक्क दिले आहेत.
  - (A) WHO
  - (B) UN घोषणा
  - (C) UNICEF
  - (D) महिला आणि बाल विकास मंत्रालय

- 61. .....includes a broad range of behaviours, from socially unacceptable behaviour to criminal offences by children.
  - (A) Emotional disorder
  - (B) Conduct disorder
  - (C) Truancy
  - (D) Juvenile delinquency
- 62. ..... is a family type where the couple focus on their careers and choose not to expand their family.
  - (A) Migrant family
  - (B) Re-constituted family
  - (C) Double Income No Kids (DINKS)
  - (D) Extended family
- 63. Selection of life goals and personal life investments are linked to ....
  - (A) Successful aging
  - (B) Marriage
  - (C) Planned parenthood
  - (D) Community services
- 64. A disagreement through which the couples involved perceive a threat to their needs, interests or concern is:
  - (A) Dating violence
  - (B) Wife battering
  - (C) Domestic violence
  - (D) Marital disharmony

- 61. सामाजिकदृष्ट्या अस्वीकार्य वर्तणुकीपासून लहान मुलांद्वारे गुन्हेगारी गुन्ह्यापर्यत वर्तणुकीची विस्तृत श्रेणी हे सुचित करते :
  - (A) भावनिक विकार
  - (B) आचरण विकार
  - (C) द्रअन्सी
  - (D) बालगुन्हेगारी
- 62. "" हा एक कौटुंबिक प्रकार असून जेथे जोडपे त्यांच्या करिअरवर लक्ष केंद्रित करतात आणि त्यांचे कटुंब वाढवत नाहीत.
  - (A) स्थलांतरित कुटुंब
  - (B) पुनरीचित कुटुंब
  - (C) दुप्पट उत्पन्न नाही म्हणून मुले नाही (DINKS)
  - (D) विस्तारित क्टंब
- 63. जीवन उद्दिष्टांची निवड आणि वैयक्तिक जीवन गुंतवणूक ..... शी जोडलेली आहे.
  - (A) यशस्वी वृद्धत्व
  - (B) लग्न
  - (C) नियोजित पालकत्व
  - (D) समुदाय सेवा
- 64. एक मतभेद ज्याद्वारे जोडप्यांना त्यांच्या गरजा, स्वारस्य किंवा चिंतेला धोका वाटतो तो ..... आहे.
  - (A) डेटींग हिंसा
  - (B) बायकोला मारणे
  - (C) घरगुती हिंसा
  - (D) वैवाहिक विसंगती

- 65. ..... is a policy of family welfare.
  - (A) Sarva Shiksha Abhiyan
  - (B) Family Planning
  - (C) NEP-2020
  - (D) National Skill Development Program
- 66. Marriage entails both the spouses to personally and psychologically adjust to ...... styles of life that marriage implies.
  - (A) Interdependent
  - (B) Independent
  - (C) Dependent
  - (D) Autonomous
- 67. ..... parents value strict unquestioning obedience from their children.
  - (A) Authoratative
  - (B) Indifferent
  - (C) Authoritarian
  - (D) Neglectful
- 68. ..... can be described as disruption in the structure and functions of the family unit during a crisis.
  - (A) Family disorientation
  - (B) Family disruption
  - (C) Family sustainance
  - (D) Family disorganization

- 65. ..... हे कुटुंब कल्याणाचे धोरण आहे.
  - (A) सर्व शिक्षा अभियान
  - (B) कुटुंब नियोजन
  - (C) एनईपी-2020
  - (D) राष्ट्रीय कौशल्ये विकास कार्यक्रम
- 66. विवाह पती-पत्नी दोघांनाही वैयक्तिकरित्या आणि मानसिकदृष्ट्या ..... जीवन शैलीशी जुळवून घेतो ज्या विवाह सूचित करतात.
  - (A) परस्परावलंबी
  - (B) अपक्ष
  - (C) अवलंबित
  - (D) स्वायत्त
- 67. '''' पालक त्यांच्या मुलांकडून कठोर निर्विवाद आज्ञाधारकतेला महत्त्व देतात.
  - (A) अधिकृत
  - (B) उदासीन
  - (C) सत्तावादी
  - (D) दुर्लक्षित
- 68. चे वर्णन संकटाच्या वेळी कौटुंबिक यूनिटच्या संरचनेत आणि कार्यामध्ये व्यत्यय म्हणून केले जाऊ शकते.
  - (A) कौटुंबिक विकृती
  - (B) कौटुंबिक व्यत्यय
  - (C) कौटुंबिक निर्वाह
  - (D) कौटुंबिक अव्यवस्था

- 69. .....looks at how each person's behaviour affects the entire system and works to develop solutions for all members of the family unit.
  - (A) Couples therapy
  - (B) Structural family therapy
  - (C) System therapy
  - (D) Conjoint family therapy
- 70. ...... is a psycho-social intervention to reduce symptoms of various mental health conditions, primarily depression and anxiety disorders.
  - (A) Cognitive behavioural therapy
  - (B) Rational emotive behavioural therapy
  - (C) Person centered therapy
  - (D) Transactional analysis
- 71. The five key elements of .... are self-awareness, self-regulation, motivation, empathy and social skills.
  - (A) Spiritual Intelligence
  - (B) Social Intelligence
  - (C) Emotional Intelligence
  - (D) Kinesthetic Intelligence

- 69. """ प्रत्येक व्यक्तीच्या वर्तनाचा संपूर्ण प्रणालीवर कसा परिणाम होतो हे पाहतो आणि कुटुंबातील सर्व सदस्यांसाठी उपाय विकसित करण्यासाठी कार्य करतो.
  - (A) जोडप्यांची थेरपी
  - (B) स्ट्रक्चरल फैमिली थेरपी
  - (C) सिस्टम थेरेपी
  - (D) संयुक्त कौटुंबिक थेरेपी
- 70. """ विविध मानसिक आरोग्य स्थितींची लक्षणे कमी करण्यासाठी एक मनोसामाजिक हस्तक्षेप आहे, प्रामुख्याने नैराश्य आणि चिंता विकार.
  - (A) संज्ञानात्मक वर्तणूक थेरेपी
  - (B) तर्कशुद्ध भावनिक वर्तणूक थेरेपी
  - (C) व्यक्ती केंद्रित थेरेपी
  - (D) व्यवहारोपचार
- 71. .... चे पाच प्रमुख घटक म्हणजे स्व-जागरूकता, स्विनयमन, प्रेरणा, सहानुभूती आणि सामाजिक कौशल्ये.
  - (A) आध्यात्मिक बुद्धिमत्ता
  - (B) सामाजिक बुद्धिमत्ता
  - (C) भावनिक बुद्धिमत्ता
  - (D) किनेस्थेटिक इंटेलिजन्स

72.	is defined as developing a	72.	ची व्याख्या जोडणीची भावना,
	sense of connection, belonging and		आपलेपणा आणि चांगली विकसित समर्थन
	a well-developed support system.		प्रणाली विकसित करणे अशी केली जाते.
	(A) Intellectual wellness		(A) बौद्धिक कल्याण
	(B) Spiritual wellness		(B) आध्यात्मिक आरोग्य
	(C) Physical wellness		(C) शारीरिक आरोग्य
	(D) Social wellness		(D) सामाजिक कल्याण
73.	The following is the correct principle	73.	खालीलपैकी कोणते बरोबर विस्तार शिक्षणाचे
	of extension education:		तत्व आहे ?
	(A) Honesty		(A) प्रामाणिकपणा
	(B) Cultural difference		(B) सांस्कृतिक विविधता
	(C) Control		(C) नियंत्रण
	(D) Teaching		(D) शिक्षण
74.	Extension Education term was first	74.	विस्तार शिक्षण ही संज्ञा पहिल्यांदा ''''' साली
	used in		वापरण्यात आली.
	(A) 1873		(A) 1873
	(B) 1866		(B) 1866
	(C) 1865		(C) 1865
	(D) 1870		(D) 1870
75.	Which of the following is an	75.	खालील कोणते इलेक्ट्रॉनिक माध्यम आहे ?
	electronic media ?		(A) वर्तमानपत्र
	(A) Newspaper		(B) मासिके
	(B) Magazines		
	(C) Radio		(C) रेडीओ
	(D) Folder		(D) घडीपत्रिका

76. मूल्यमापण म्हणजे .....

	(A) To assess the progress		(A) प्रगती तपासणे
	(B) Best method of approach		(B) सोडविण्याची चांगली पद्धत
	(C) Step involved in conducting the		(C) सादरीकरण आयोजित करण्याची पायरी
	demonstration		THE COURT OF THE CO.
	(D) Part of plan of work		(D) कार्य नियोजनाचा भाग
77.	Full from of DWCRA:	77.	DWCRA चे पूर्ण रूप हे आहे :
	(A) Development of Women and		(A) Development of Women and
	Communication in Rural Area		Communication in Rural Area
	(B) Development of Women and		(B) Development of Women and
	Children in Rural Area		Children in Rural Area
	(C) Demand of Work and		$ (C) \ \ Demand \ of \ Work \ and \\$
	Communication in Rural Area		Communication in Rural Area
	(D) Direction of Work and		(D) Direction of Work and
	Communication in Rural Area		Communication in Rural Area
78.	Communication is the process by	78.	संप्रेषण ही एक अशी प्रक्रिया आहे की,
	which messages are transferred from		ज्यामध्ये संदेश स्रोतापासून पर्यंत
	source to		वाढविले जातात.
	(A) Channel		(A) माध्यम
	(B) Message		(B) संदेश
	(C) Receiver		(C) प्राप्तकर्ता
	(D) Effects		(D) परिणाम
79.	Communication has	79.	संप्रेषणाला कार्ये आहेत.
	functions.		(A) 2
	(A) 2		
	(B) 3		(B) 3
	(C) 5		(C) 5
	(D) 4		(D) 4

76. Evaluation is .....

80.	According to, the model	80.	यांच्यानुसार संप्रेषणाच्या प्रतिकृतीमध्ये
	of communication consists of Source,		स्रोत, सांकेतिकीकरण, संदेश, माध्यम,
	Encoder, Message, Channel,		निसांकेतिकीकरण, प्राप्तकर्ता यांचा समावेश होतोः
	Decoder, Receiver.		
	(A) Aristotle		(A) ॲरिस्टोटल
	(B) Berlo		(B) बर्लो
	(C) Schramm		(C) श्रा म
	(D) Rogers		(D) रोजर
81.	attracts audience and	81.	हे प्रेक्षकांना आकर्षित करतात आणि
	arouses their interest.		आवड निर्माण करतातः
	(A) Motion picture		(A) चलचित्रे
	(B) Newspaper		(B) वर्तमानपत्रे
	(C) Books		(C) पुस्तके
	(D) Leaflet		(D) पत्रके
82.	The folk media consists of a	82.	लोककलेमध्ये यांचा समावेश
	(A) Newspaper		होतो.
	(B) Radio		(A) वर्तमानपत्र
	(C) Television		(B) रेडीओ
			(C) दूरचित्रवाणी
	(D) Puppetry		(D) कळसूत्री बाहुल्या
83.	Democratic decentralization is	83.	लोकशाहीचे विकेंद्रीकरणयाच्याशी
	related to:		संबंधित आहे.
	(A) District		(A) जिल्हा
	(B) Community		(B) समुदाय
	(C) Panchayati Raj		(C) पंचायतराज
	(D) National		(D) राष्ट्रीय

84.	Improving housing and family living
	conditions is objective of
	(A) Community Development
	Programme
	(B) Community Organization
	Programme
	(C) Community Programme
	(D) Community College
	Programme
85.	The following is the step of
	community development process :
	(A) Facilities
	(B) Development
	(C) Identification of the need
	(D) Project
86.	is a method used in the
	teaching of Home Science.
	(A) Demonstration
	(B) Seminar
	(C) Meeting
	(D) Models
87.	means to educate a person
	so as to be proficient in doing some
	job.
	(A) Development
	(B) Training
	(C) Teaching

(D) Talking

84. राहणीमान उंचावणे व कुटुंबाचे जीवनमान उंचावणे हे ..... यांचे उद्दिष्टे आहे. (A) समुदाय विकास कार्यक्रम (B) समुदाय संघटन कार्यक्रम (C) समुदाय कार्यक्रम (D) समुदाय महाविद्यालय कार्यक्रम 85. खालील कोणती समुदाय विकासाची पायरी आहे ? (A) सुविधा (B) विकास (C) गरजा शोधणे (D) प्रकल्प ..... ही पद्धत प्रामुख्याने गृहविज्ञान विषय शिकविण्यासाठी वापरली जाते. (A) सादरीकरण (B) चर्चासत्र (C) सभा (D) प्रतिकृती ..... म्हणजे व्यक्तीला काही नौकरी किंवा 87.

काम करण्यासाठी कुशल बनविले जाते.

(A) विकास

(B) प्रशिक्षण

(C) शिकविणे

(D) बोलणे

24

- 88. Full form of KVK:
  - (A) Krishi Vishesh Kendra
  - (B) Krishi Vigyan Kendra
  - (C) Krishi Vocational Kendra
  - (D) Krishi Vyam Kendra
- 89. Which of the following type of education has homogenous learner?
  - (A) Extension Education
  - (B) Informal Education
  - (C) Formal Education
  - (D) Non-formal Education
- 90. Feedback information from subordinates to superior flows through:
  - (A) Upward Communication
  - (B) Downward Communication
  - (C) Horizontal Communication
  - (D) Vertical Communication
- 91. Which of the following is a Non-parametric Test?
  - (A) T-test
  - (B) Chi-square test
  - (C) F-test
  - (D) Z-test

- 88. KVK चे पूर्ण रूप :
  - (A) Krishi Vishesh Kendra
  - (B) Krishi Vigyan Kendra
  - (C) Krishi Vocational Kendra
  - (D) Krishi Vyam Kendra
- 89. खालीलपैकी कोणत्या शिक्षणामध्ये एकसमान शिकाऊ असतात ?
  - (A) विस्तार शिक्षण
  - (B) मितौपचारिक शिक्षण
  - (C) औपचारिक शिक्षण
  - (D) अनौपचारिक शिक्षण
- 90. अभिप्राय माहिती अधीनस्थांकडून वरिष्ठ प्रवाहाच्या माध्यमातून .....
  - (A) अपवर्ड संप्रेषण
  - (B) खालील दिशेचे संप्रेषण
  - (C) क्षैतिज संप्रेषण
  - (D) अनुलंब संप्रेषण
- 91. खालीलपैकी कोणती नॉन-पॅरामेट्रिक चाचणी आहे ?
  - (A) T-टेस्ट (चाचणी)
  - (B) काय स्केअर टेस्ट
  - (C) **F**-टेस्ट
  - (D) Z-**टे**स्ट

- 92. Two variables are said to be correlated if:
  - (A) The change in one variable results in a corresponding change in other variable
  - (B) The change of the variables is in the opposite directions
  - (C) The two variables are similar in nature
  - (D) The two variables are dissimilar in nature
- 93. The ...... method is a very popular form of qualitative analysis and involves a careful and complete observation of a social unit, an institution, a cultural group or even the entire community.
  - (A) Experiment
  - (B) Interview
  - (C) Case study
  - (D) Surveys
- 94. ..... is the difference between the values of the extreme items of the series.
  - (A) Mean
  - (B) Range
  - (C) S.D.
  - (D) Mode
- 95. ..... are characterised by flexibility.
  - (A) Unstructured interviews
  - (B) Structured interviews
  - (C) Focused interviews
  - (D) Directive interviews

- 92. दोन चल जर सहसंबंधित असल्याचे म्हटले जाते :
  - (A) एका चलामधील बदलाचा परिणाम इतर चलामधील संबंधित बदलामध्ये होतो
  - (B) चलाचा बदल विरुद्ध दिशेने होतो
  - (C) चल सारखेच असतात
  - (D) दोन चल निसर्गात भिन्न असतात
- 93. """ पद्धत हा गुणात्मक विश्लेषणाचा एक अतिशय लोकप्रिय प्रकार आहे आणि त्यात समाजिक एकक संस्था, सांस्कृतिक गट किंवा अगदी संपूर्ण समुदायाचे काळजीपूर्वक आणि संपूर्ण निरीक्षण समाविष्ट आहे.
  - (A) प्रयोग
  - (B) मुलाखत
  - (C) केस स्टडी
  - (D) सर्व्हेक्षण
- 94. "" हा मालिकेतील अत्यंत वस्तूंच्या मूल्यांमधील फरक आहे.
  - (A) मध्यांक (मीन)
  - (B) श्रेणी (रेंज)
  - (C) एस.डी.
  - (D) पद्धत (मोड)
- 95. .... लवचिकताद्वारे दर्शिविले जाते.
  - (A) असंरचित मुलाखती
  - (B) संरचित मुलाखती
  - (C) केंद्रित मुलाखती
  - (D) निर्देशात्मक मुलाखती

- 96. .....is defined as the selection of some part of an aggregate or totality on the basis of which a judgement or inference about the aggregate or totality is made.
  - (A) Randomization
  - (B) Coding
  - (C) Sampling
  - (D) Analyzing
- 97. ..... means rejection of hypothesis which should have been accepted.
  - (A) Alternative Hypothesis
  - (B) Null Hypothesis
  - (C) Type-II error
  - (D) Type-I error
- - (A) Exploratory research
  - (B) Experimental research
  - (C) Action research
  - (D) Ex-post facto research
- 99. SPSS is a tool used for:
  - (A) Data publishing
  - (B) Bibliography
  - (C) Statistical analysis of data
  - (D) Report writing
- 100. Strategy for addressing research issues in partnership with local people:
  - (A) Action research
  - (B) Pure research
  - (C) Applied research
  - (D) Evaluation research

- 96. ....ची व्याख्या एकत्रित किंवा संपूर्णतेच्या काही भागाची निवड म्हणून केली जाते ज्याच्या आधारावर एकंदर किंवा संपूर्णतेबद्दल निर्णय किंवा प्रभाव केला जातो.
  - (A) यादुच्छिकोकरण
  - (B) कोडींग
  - (C) नमुना घेणे
  - (D) विश्लेषण
- 97. म्हणजे गृहीतके नाकारणे जे स्वीकारले गेले असावे.
  - (A) पर्यायी गृहीतक
  - (B) शून्य गृहीतक
  - (C) टाइप-II त्रुटी
  - (D) टाइप-I त्रुटी
- 98. संशोधनाचा प्रकार ज्यामध्ये तपासकर्ते ...... नावाच्या संभाव्य कारणांवर आधीच झालेला परिणाम शोधण्याचा प्रयत्न करतात.
  - (A) अन्वेषण संशोधन
  - (B) प्रायोगिक संशोधन
  - (C) कृती संशोधन
  - (D) कार्योत्तर संशोधन
- 99. एस.पी.एस.एस. हे ..... साठी वापरले जाणारे साधन आहे.
  - (A) डेटा प्रकाशन
  - (B) ग्रंथसूची
  - (C) सांख्यिकीय विश्लेषण
  - (D) अहवाल लेखन
- 100. स्थानिक लोकांच्या भागीदारित संशोधन समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी हे धोरण आहे :
  - (A) कृती संशोधन
  - (B) शुद्ध संशोधन
  - (C) उपयोजित संशोधन
  - (D) मूल्यमापन संशोधन

ROUGH WORK